

øvrige Jord, kastet fuldstændig over til Privatkapitalismen. Det er dette, som der synes mig at være god Anledning til at søge at hindre, før Strømmen i den Retning endnu er bleven alt for rivende.

Før har man villet fastslaa, at Præsterne skulde beholde deres Jord eller i alt Fald en ret betydelig Del af den, af forskellige Hensyn, som Tid efter anden vise sig ikke at have den Betydning, som de maaske have haft i sin Tid. Der siges f. Eks. ret naturligt, at Præsterne skulde have denne Avling, for at de kunne holde Køretøj, saa at de kunne befordre sig selv. Men nu til Dags, hvor Befordringsmidlerne have udviklet sig saa meget, har det ikke nær det at sige som før. Ganske vist havde Præsterne nogle bestemte Kørseler, som regelmæssig skulde udføres, og som ikke kunne udføres ved andre Hjælpemidler, nemlig den saakaldte Sognekørsel, men den vil for Tiden let kunne overkommes ved Akkord med andre, og til den større Færdsel ville Præsterne ved Jernbane- og Dampskibsforbindelser kunne hjælpe sig ligesom andre Mennesker. Man har fremdedes sagt, at Præsterne maatte kunne skaffe sig selv Mælk og Fløde til deres Jordbær, de maatte have det i Huset, altsaa de maatte kunne holde Køer, men uden Tvivl er det nu blevet almindeligt, at den Slags Ting er gængse Handelsvarer, der saa godt som alle Vegne kan faas til Købs paa rimelige Vilkaar. Naar vi gaa en Snes Aar eller mere tilbage i Tiden, havde det ganske vist betydelig større Vanskelighed, idet Hjemmemejeridriften ikke gerne ønskede Indskrænkning i det Kvantum Mælk, man skulde producere, det virkede jo ligefrem til Skade for Produktionen, men efterhaanden som Andelsmejerierne ere blevne Resultatet af Tidens Udvikling, har dette Forhold lagt sig saaledes til Rette, at der ikke skabes synderlig Vanskelighed for Præsterne, selv om de ikke holdt en eneste Ko.

Jeg vil derfor haabe, at flere og flere i alt Fald ville slutte sig til den principielle Opfattelse, at det var heldigt, om man kunde bringe Præstegaardsjorderne over i andre Driftsformer, end Tilfældet er for Øjeblikket. Thi skulde Præsterne drive Jorden selv, vil det kun undtagelsesvis blive en nogenlunde forsvarlig Drift, og skulde Jorderne forpagtes ud, blive de let undergivne Rovdrift og meget ugunstige Betingelser. Skulle de sælges, har Samfundet dermed mistet al Adgang til at udnytte denne Jord paa forstandig og praktisk Maade, hvilket det dog har, saa længe

Jorden er offentlig Eje. Vi have derfor ment, at den naturlige Ejendomsform var at overføre disse Præstegaardsjorder til Kommunerne, og vi have ment, at det burde ske med alle Præstegaardsjorder efterhaanden, det vil sige, som ærede Medlemmer ville se, at det selvfølgelig er forbeholdt, at der skal være Byggeplads, Have og Gaardsplads og forskellige Smaabekvemmeligheder, og at der ogsaa kan være det Forhold, at Præstegaardene havde enkelte Smaahuse liggende. Vi have sat Grænsen for saadanne Jordstykker til 3 Tdr. Land, men det er naturligvis en Skønsag, hvor man vil sætte Grænsen, men vi have forbeholdt, at den Slags Forhold holdes ganske udenfor selve Lovens Virksomhed, men at derimod al anden Jord, Ager, Eng, Mose, Skov, Hede, hurtigst muligt gaar over til Kommunerne. Vi have været saa forsigtige at indrømme, at enhver Præst, som ønsker at beholde sin Jord paa Embedstid, skal have Lov til det.

Overdragelsen skal ordnes ved en Kommission, som jeg synes, vi have sammensat paa en rimelig og fornuftig Maade. Indenrigsministeren udnævner Formanden. Jeg maa sige, at jeg og ærede Forslagsstillere overhovedet have været noget i Tvivl om, hvilket Ministerium denne Lov i sin Helhed vil komme til at sortere under. Den berører selvfølgelig forskellige Forhold, som maaske sortere under forskellige Ministerier. Den kan ikke blive fri for at berøre Kultusministeriet, og den griber desuden ind i bestaaende Forhold under flere Ministerier. Det vil imidlertid være en Sag, man let ved Forhandling kan komme ud over. Men jeg formoder dog, man vil indrømme, at dette Forhold om Overdragelse ved en Kommission nærmest er af kommunal Natur, og at det derfor er mest rimeligt, at det bliver Indenrigsministeren, der bliver den øverste Autoritet i den Henseende. Vi have saa foreslaaet en Kommission for hvert Provsti, hvilket man vel nok, antager jeg, vil anse for et ganske naturligt Omraade for en saadan Kommissions Virksomhed, og vi have foreslaaet den sammensat saaledes, at Indenrigsministeren, som sagt, udnævner Formanden, og at denne saa — vi tænke os ham udnævnt først — sørger for at sætte det øvrige Maskineri i Bevægelse og at faa valgt de øvrige Medlemmer. De to af disse vælges af samtlige Præster i Provstiet, og Formanden vil altsaa have at sørge for at indvarsle til Sammenkomst af dem og ordne alle Valgforhold. De to vælges af samtlige Kommuner, der hver